

Kruidenrijk grasland

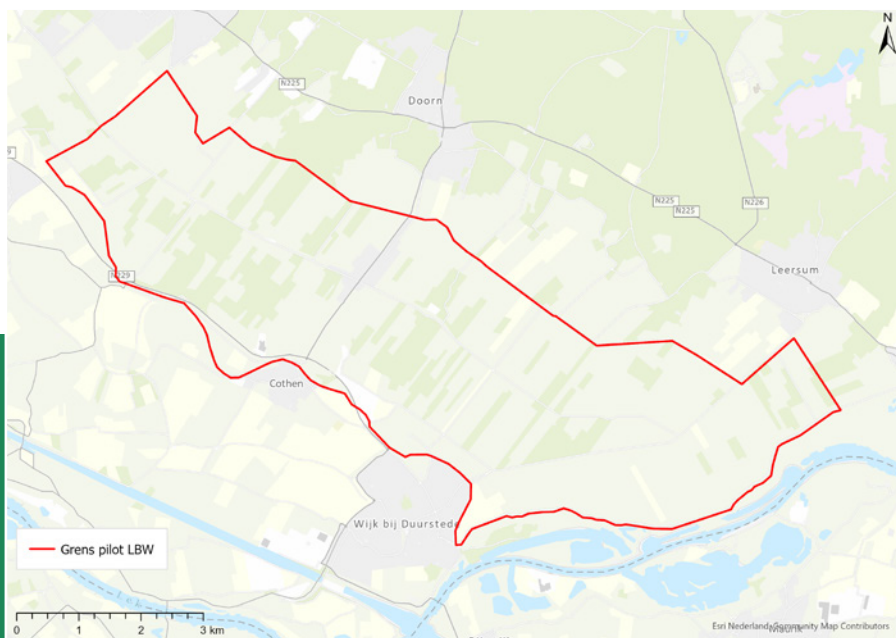
- ✓ *Draagt bij aan bodemkwaliteit, biodiversiteit en waterbeheer*
- ✓ *Kansrijk op percelen met droogte of structuurproblemen, op kleine schaal vrijwel overal in te passen. Op grote schaal effecten op ruwvoervoorziening*
- ✓ *Verskillende typen kruidenrijk grasland, belangrijkste verschil: productief of extensief*
- ✓ *Robuust grasland met minder afhankelijkheid van kunstmest en betere bodemstructuur*

Kruidenrijk grasland bestaat uit een mengsel van grassen, kruiden en klavers, in plaats van een monocultuur van bv. Engels raaigras. Er zijn verschillende typen kruidenrijk grasland, waarbij het onderscheid tussen productief en extensief kruidenrijk grasland belangrijk is. Beide typen zijn erop gericht om minder (kunst)mest te gebruiken, meer diversiteit in ruwvoer en biodiversiteit te krijgen op het bedrijf en een betere bodemstructuur.

Productief grasland wordt ingezaaid met een mengsel van kruiden, klavers en grassen, het wordt bemest en er komt in principe een regulier aantal snede af. Vaak is na een aantal jaren opnieuw een herinzaai nodig.

Extensief kruidenrijk grasland bestaat bij voorkeur uit spontaan opkomende kruiden, in uitzonderingen

kan er doorgezaaid worden met inheemse kruiden. Biodiversiteit is een van de hoofddoelen. Er wordt beperkt bemest met ruige mest, en het grasland wordt in principe niet gescheurd. De voederwaarde en productie zijn lager dan productieve graslanden. Het heeft veel structuur en de gehalten van diverse micro-nutriënten zijn hoger.

Meerwaarde voor de grondeigenaar

- ✓ *Minder input nodig (minder kunstmest)*
- ✓ *Verbeterde bodemstructuur en draagkracht*
- ✓ *Grotere droogtetolerantie*
- ✓ *Variatie in ruwvoer*
- ✓ *Bijdrage aan biodiversiteit en ecosysteemdiensten*
- ✓ *Flexibel inzetbaar (verschillende mengsels en intensiteiten)*
- ✓ *Meerwaarde voor veel beloningsschema's en ecoregeling*

Welke locaties zijn geschikt?

In principe past kruidenrijk grasland in melkveehouderijen op ieder type bodem. Betere droogtetolerantie komt uiteraard het best tot uiting op de flanken van de Heuvelrug. Maar ook op meer vochtige bodems past kruidenrijk grasland. Bij herinzaai is alertheid op droogte dan wel natte omstandigheden van belang.

Wat vraagt het van de bedrijfsvoering?

De overstap naar kruidenrijk grasland vraagt aanpassing in het beheer. Afhankelijk van de schaal waarop het wordt ingezet, zijn aanpassingen in de bedrijfsvoering nodig. Denk aan andere zaadmengsels, aangepast maaibeheer en mogelijk extensiever gebruik (minder snede of andere beweiding). Ook vraagt het aandacht in de bemesting, omdat het gewas minder leunt op kunstmest en meer op natuurlijke processen. In de bedrijfsvoering

betekent dit een andere balans tussen productie en biodiversiteit. Daarnaast is het belangrijk om goed na te denken over het type mengsel: productief (meer gras/klaver) of extensief (meer kruiden), afhankelijk van het doel en het perceel en rol in het bedrijf.

Wat willen we leren?

Voor kruidenrijk grasland willen we inzicht krijgen in bv:

- Opbrengst en voederwaarde (vergelijking met regulier gras)
- Bodemkwaliteit (structuur, organische stof)
- Waterbuffering en vochtbeschikbaarheid
- Biodiversiteit (soortenrijkdom)
- Gebruik en beheer (maai frequentie, bemesting, beweiding)

Monitoring kan via bedrijfsdata, veldmetingen en eventueel gebiedsmonitoring.

Quickscan

Past dit bij jou?

Ja, als ...

je wilt werken aan duurzame en robuuste graslanden, je percelen hebt met te natte of te droge omstandigheden, je openstaat voor meer variatie in ruwvoer of minder intensief beheer en wilt bijdragen aan biodiversiteit

Let op dat ...

je maximale productie per hectare nodig hebt, je weinig ruimte hebt om te experimenteren

Minder geschikt als ...

je volledig inzet op hoogproductief, intensief grasland, je bedrijfsvoering weinig flexibiliteit biedt, er geen ruimte is voor aanpassing in beheer

Meer informatie en contactgegevens kunt u vinden op
hdrs.nl/Langbroekerwetering

Verder lezen?

[Handleiding Productief Kruidenrijk Grasland | Louis Bolk Instituut](#)
[Handreikingen Kruidenrijk grasland voor boswachter en boer](#)

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

PROVINCIE :: UTRECHT

GEMEENTE
UTRECHTSE HEUVELRUG

boeren**natuur**

Utrecht Oost